

การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อส่งเสริม
ความเป็นพลเมืองโลกในสหวิทยาเขตดอยสุเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

SCHOOL MANAGEMENT TOWARDS EXCELLENCE OF
INTERNATIONAL STANDARD SCHOOLS TO PROMOTE GLOBAL
CITIZENSHIP IN THE DOI SUTHEP INTERDISCIPLINARY GROUP
UNDER THE CHIANG MAI SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE

¹กัลยารัตน์ ก้อนแก้ว, ²สารโรจน์ แก้วอรุณ, ³สุดา เนตรสว่าง และ ⁴ธรรมรส โชติกัญชร

¹Kanlayarat Kornkaew, ²Sarod Kaewarun, ³Suda Netsawang
and ⁴Thammaros Chotigunjara

¹มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่, ประเทศไทย

¹North-Chiang Mai University, Thailand

¹kanlayarat.kon@yupparaj.ac.th, ²sarod@northcm.ac.th, ³suda@northcm.ac.th,
⁴thammaros@ northcm.ac.th

Received : February 22, 2024; **Revised :** March 28, 2024; **Accepted :** April 30, 2024

บทคัดย่อ

การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลกในสหวิทยาเขตดอยสุเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลกในสหวิทยาเขตดอยสุเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลกในสหวิทยาเขตดอยสุเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยภาพรวมทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย

¹ นักศึกษา, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

² อาจารย์ ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

³ อาจารย์ ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

⁴ รองศาสตราจารย์, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

ด้านพบว่า ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และด้านการมุ่งเน้นบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด และในส่วนของการดำเนินการนำองค์กร ด้านการวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ด้านการจัดการกระบวนการดำเนินการ ด้านผลลัพธ์การดำเนินการและด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับมากตามลำดับ แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลกในสหวิทยาเขตดอยสุเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เป็นดังนี้ สถานศึกษาควรมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจน ผู้นำองค์กรจะต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกลและเป็นแบบอย่างที่ดี ควรส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการวัดผลที่มีประสิทธิภาพ มีการมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรตามศักยภาพและมีกระบวนการจัดการที่เป็นเลิศเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพทัดเทียมสากล

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ; โรงเรียนมาตรฐานสากล; ความเป็น พลเมืองโลก; สหวิทยาเขตดอยสุเทพ

Abstract

School management towards excellence of international standard schools to promote global citizenship in the Doi Suthep Interdisciplinary Group under the Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office aimed to study school management towards excellence and propose guidelines on school management towards excellence of international standard schools to promote global citizenship in the Doi Suthep Interdisciplinary Group under the Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office. The results showed that the school management towards excellence of international standard schools to promote global citizenship in the Doi Suthep Interdisciplinary Group under the Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office was overall at a high level. When considering each aspect, it was found that the focus on learners, stakeholders, and personnel were at the highest level. And in terms of organizational leadership, measurement, analysis, results, implementation, management, implementation process, and strategic planning were at a high level, respectively. Guidelines for school management towards excellence of international standard schools to promote global citizenship in the Doi Suthep Interdisciplinary Group under the Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office were as follows; There should be a clear strategic plan to determine the direction of the school. The organization leader must have a broad vision and be a role model in all aspects. The quality of learners should be promoted as a priority to improve the achievement in academic excellence, language skills, creativity and collective responsibility. They should focus on the development of personnel according to their abilities to contribute to the results of effective school operations. The organization should be managed by a quality system. Personnel should

be knowledgeable, competent, and effective management. Learners should have comprehensive knowledge, be able to help communities, society and the environment to develop sustainably and be a global citizen in the complete 21st Century

Keywords: school administration toward excellence; international standard school; global citizenship; Doi Suthep Interdisciplinary Group

บทนำ

การบริหารการศึกษาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก เนื่องจากการปฏิรูปการศึกษาและการกระจายอำนาจทางการบริหารการศึกษาจากส่วนกลางไปสู่ระดับสถานศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกระทรวงศึกษาธิการ (2560) ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับอำนาจในการตัดสินใจเพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพและยกระดับการศึกษาของประเทศให้สามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้ และสามารถสร้างบุคลากรที่มีสมรรถนะและมีความเป็นพลเมืองโลก (Global citizen) ที่สามารถพัฒนาประเทศชาติและสิ่งแวดล้อมของโลกได้อย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

สังคมไทยที่มีความซับซ้อนมากขึ้นซึ่งนำไปสู่สถานการณ์ของการแข่งขันทางเศรษฐกิจการค้าและอุตสาหกรรมระหว่างประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้หลายประเทศต้องปฏิรูปการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพของการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ประการสำคัญในการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 การบริหารสถานศึกษาจึงต้องจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่เป็นพลวัตก้าวทันกับสิ่งต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งเสริมให้มีการเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ ให้มีความพร้อมสำหรับการแข่งขันในเวทีโลกในยุคนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553) ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการศึกษาซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชน ซึ่งสามารถพัฒนาประเทศชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

จากการศึกษาข้อมูลพบว่า สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประกันคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ส่วนใหญ่จะเป็นของเอกชน โดยคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับปานกลาง หากเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานระดับนานาชาติแล้วนั้นประเทศไทยยังถือว่าคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ เพื่อให้มีวิธีปฏิบัติและผลการดำเนินการในระดับมาตรฐานโลก องค์กรของสหรัฐอเมริกา (MBNQA) ซึ่งเป็นต้นแบบรางวัลคุณภาพแห่งชาติได้กำหนดกรอบเกณฑ์ด้านการจัดการศึกษาไว้ดังนี้ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นลูกค้า การวัดประเมิน และการเรียนรู้ขององค์กร การให้ความสำคัญต่อบุคลากร การรับผิดชอบต่อสาธารณะและสังคมโลก การมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์และการสร้างคุณค่า เพื่อนำมาซึ่งการพัฒนาบุคคลที่เป็นพลเมืองโลกที่มีคุณภาพ คือ คนที่มีความตระหนักและสนใจความเป็นอยู่ของสังคม ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาทักษะความฉลาดทางสมอง (IQ)

และ ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) รวมถึงความสามารถในการตีความและความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างหลากหลาย (CQ) ด้วยเพื่อนำมาซึ่งการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จก้าวไปสู่ “ความเป็นเลิศ” และความเป็นเลิศดังกล่าวต้องยึดบนฐาน “ผู้เรียนสำคัญที่สุด” แต่เนื่องจากสภาพปัจจุบัน ปัญหาของคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศไทยที่ยังไม่ได้มาตรฐานทัดเทียมนานาชาติ จึงต้องเร่งหาแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลสู่ความเป็นเลิศเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลก ทั้งนี้เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยสู่ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพยอดเยี่ยม คือ ศักยภาพที่เป็นเลิศของผู้เรียน จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงทำการศึกษากิจการบ้านสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลในสหวิทยาเขตดอยสุเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาไทย สู่ผลลัพธ์ที่มีการบริหารงานที่เป็นเลิศ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลกในสหวิทยาเขตดอยสุเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลกในสหวิทยาเขตดอยสุเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลในสหวิทยาเขตดอยสุเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 569 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 19 คน และครูจำนวน 550 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 226 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน 8 คนและครูจำนวน 218 คน ได้มาโดยวิธีการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) และใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 3 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดการบริหารสู่ความเป็นเลิศและได้สังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ของทวีศักดิ์ สุททกวาทิน (2558); สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2559); สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560); สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2562); ชนิดา ปากหวาน (2565); พิชรัตน์ วุฒิญาณ (2565) ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบดังนี้ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน 4) การวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) กระบวนการดำเนินการ 7) ผลลัพธ์การดำเนินการ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสหวิทยาเขตดอยสุเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566 โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

3.2 แบบสัมภาษณ์ โดยนำประเด็นที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละด้านมากำหนดเป็นประเด็นคำถามสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ สถิติที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม 226 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 66.37 และเพศชาย จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 33.63 อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 31-40 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 34.51 รองลงมาคือ ในช่วง 21 - 30 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 30.99 อายุในช่วง 41 - 50 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 18.58 และอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 15.92 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 53.09 รองลงมา ระดับปริญญาโท จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 46.03 และการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.88 ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งครู จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 96.46 และดำรงตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.54 ประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

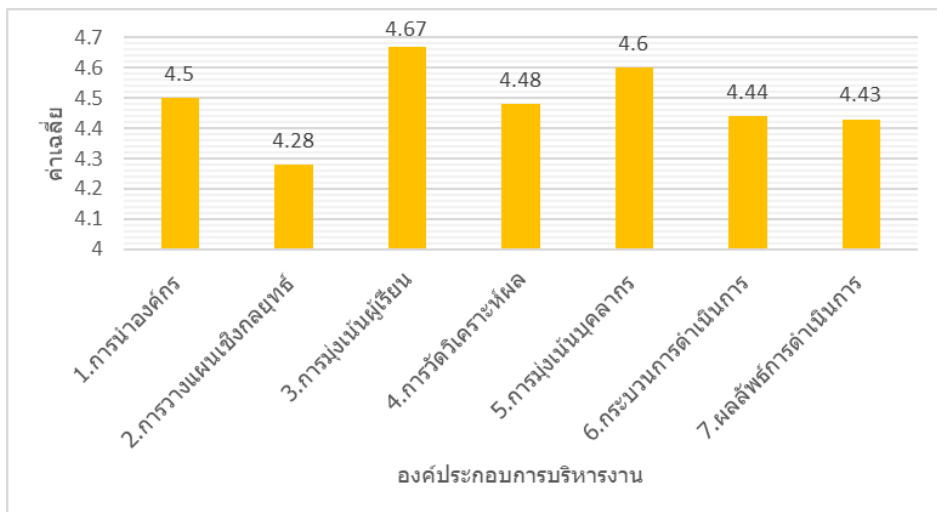
ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 6-10 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 37.16 รองลงมาคือประสบการณ์การทำงาน 1 – 5 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 22.12 ประสบการณ์การทำงาน 11 – 15 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 15.48 ประสบการณ์การทำงาน 6 – 10 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 15.92 และประสบการณ์การทำงาน 21 ปีขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 9.29

2. การวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลก ในสหวิทยาเขตดอยสุเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลก ในสหวิทยาเขตดอยสุเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566 โดยภาพรวม ($n = 226$)

ด้านที่	การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลกในสหวิทยาเขตดอยสุเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านการนำองค์กร	4.50	0.53	มาก
2	ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	4.28	0.51	มาก
3	ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.67	0.52	มากที่สุด
4	ด้านการวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้	4.48	0.77	มาก
5	ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	4.60	0.57	มากที่สุด
6	ด้านการจัดการ กระบวนการดำเนินการ	4.44	0.67	มาก
7	ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ	4.43	0.70	มาก
รวม		4.48	0.61	มาก

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลก ในสหวิทยาเขตดอยสุเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X} = 4.67$) และด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ($\bar{X} = 4.60$) ด้านการนำองค์กร ($\bar{X} = 4.50$) ด้านการวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ($\bar{X} = 4.48$) ด้านการจัดการ กระบวนการดำเนินการ ($\bar{X} = 4.44$) ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ ($\bar{X} = 4.43$) และด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ

สามารถสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ด้านการนำองค์กร โดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย สามอันดับแรก คือ ผู้บริหารสร้างแรงศรัทธาเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อพัฒนาบุคลากรสู่การเป็นพลเมืองโลก รองลงมาคือ ผู้บริหารยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารและปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ข้อบังคับและกฎหมาย และผู้บริหารสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ ผู้บริหารประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นตามลำดับ

2. ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย สามอันดับแรก คือ หัวข้อสถานศึกษามีการกำหนดแผนกลยุทธ์โดยพิจารณาความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง รองลงมาคือ สถานศึกษามีการนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติโดยดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้คำนึงถึงโครงสร้างและวัฒนธรรมของสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จและเกิดความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ และสถานศึกษามีการทบทวน ปรับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ หัวข้อสถานศึกษามีการควบคุมแผนกลยุทธ์ให้มีการดำเนินการที่ถูกต้อง ตามลำดับ

3. ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย สามอันดับแรก คือ สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศแหล่งเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รองลงมาคือ สถานศึกษามีการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน หัวข้อสถานศึกษามีการจัดหลักสูตรสถานศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากลที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการ ภาษา สมรรถนะและการสร้างนวัตกรรมให้เกิดแก่ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้เป็นพลเมืองโลกที่

สมบูรณ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการรับฟังความคิดเห็นของครู ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ตามลำดับ

4. ด้านการวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย สามอันดับแรก คือ หัวข้อมีการวิเคราะห์ผล ข้อมูลที่ได้จากกระบวนการทำงานเพื่อนำผลไปปรับปรุงการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ หัวข้อมีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และหัวข้อมีระบบรวบรวมข้อมูลสารสนเทศและการจัดการความรู้ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ หัวข้อมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ตามลำดับ

5. ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย สามอันดับแรก คือ หัวข้อผู้บริหารสร้างแรงจูงใจต่อบุคลากร โดยมีการยกย่องชมเชย สร้างขวัญกำลังใจ รองลงมาคือ หัวข้อผู้บริหารมีระบบส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาความรู้ ทักษะและความสามารถอย่างสม่ำเสมอ หัวข้อผู้บริหารมีการประเมินผลบุคลากรและมอบรางวัลการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าให้กับบุคลากร และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ หัวข้อผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์และนำข้อคิดเห็นไปปฏิบัติเพื่อปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาให้ทัดเทียมระดับสากลและสร้างคนเป็นพลเมืองโลกที่สมบูรณ์ ตามลำดับ

6. ด้านการจัดการ กระบวนการดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย สามอันดับแรก คือ หัวข้อมีการกำหนดสมรรถนะหลักของกระบวนการและออกแบบระบบงานที่ครอบคลุมทุกๆด้าน รองลงมาคือ หัวข้อมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานซึ่งกันและกันของบุคลากรในสถานศึกษา หัวข้อร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในกระบวนการทำงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ มีการจัดระบบการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือต่อภาวะฉุกเฉิน การป้องกัน การแก้ไขและการฟื้นฟูอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

7. ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย สามอันดับแรกคือ ผลลัพธ์ของสถานศึกษาด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน: มีการประเมินผลและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หัวข้อผลลัพธ์ของสถานศึกษาด้านการมุ่งเน้นบุคลากร: มีการประเมินผลและสอดคล้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ รองลงมาคือ ผลลัพธ์ด้านกระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษา: มีการประเมินผลและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ ผลลัพธ์ด้านงบประมาณของสถานศึกษาสอดคล้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลกในสหวิทยาเขตดอยสุเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

1) ด้านการนำองค์กร ควรมีแนวทางในการบริหารดังนี้ ผู้บริหารควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการสื่อสาร สร้างความเข้าใจในทิศทางของสถานศึกษาให้แก่บุคลากรทุกคนได้ปฏิบัติงานตามเป้าหมาย มีการสร้างบรรยากาศที่ดีในองค์กร มีการประพุดิตนเป็นแบบอย่างที่ดี ในด้านบุคลิกภาพและการปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคม และควรมีการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงและแก้ไขงานในครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

2) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ควรมีแนวทางในการบริหาร ดังนี้ โรงเรียนควรมีการวางแผนทิศทางของสถานศึกษา โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ควรมีการกำหนดแผนกลยุทธ์ โดยพิจารณาความเหมาะสมและสามารถนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติได้จริง โดยคำนึงถึงโครงสร้างและวัฒนธรรมของสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จและเกิดความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ และควรมีการควบคุมแผนกลยุทธ์ให้มีการดำเนินการ ปรับปรุงแก้ไขได้อย่างถูกต้อง

3) ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรมีแนวทางในการบริหารดังนี้ โรงเรียนควรมีการประชุมวางแผนจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของนักเรียน จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ได้ด้านวิชาการ ภาษาและด้านสมรรถนะ จัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อทราบถึงสภาพปัญหาและดำเนินการช่วยเหลือนักเรียน ควรมีการสำรวจความต้องการความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน มีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน มีการประเมินผลความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน และนำผลที่ได้มาปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4) ด้านการวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ควรมีแนวทางการบริหารงานดังนี้ ควรมีการคัดเลือกระบบข้อมูลสารสนเทศที่อย่างเหมาะสม มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล มีการจัดทำระบบรวบรวมข้อมูลสารสนเทศและการจัดการความรู้ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูล มีการวิเคราะห์ผลข้อมูลที่ได้เพื่อนำผลไปปรับปรุงการปฏิบัติงาน มีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษาได้รับทราบ

5) ด้านการมุ่งเน้นบุคลากรควรมีแนวทางในการบริหารงานดังนี้ ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ วางแผนการดำเนินงานและนำข้อคิดเห็นไปปฏิบัติเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น มีการสื่อสาร วางแผนงานแลกเปลี่ยนความรู้หรือทักษะระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา มีการมอบหมายงานที่เหมาะสมกับทักษะและความสามารถของบุคลากรแต่ละบุคคลเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา มีการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาความรู้ ทักษะและความสามารถอย่าง

สม่ำเสมอ ส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัยให้กับบุคลากรโดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อม สุขลักษณะในการทำงานให้มีความเหมาะสมเอื้อต่อการปฏิบัติงาน และมีการประเมินผลบุคลากรและมอบรางวัลเพื่อเป็นขวัญกำลังใจ

6) ด้านการจัดการ กระบวนการดำเนินการ ควรมีแนวทางในการบริหารงานดังนี้ ควรมีการร่วมกันวางแผนและออกแบบกระบวนการทำงานของสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่เป็นระบบ มีการกำหนดกระบวนการทำงานที่เหมาะสมต่อศักยภาพของทีมและบุคคล มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานซึ่งกันและกันของบุคลากรในสถานศึกษา สนับสนุนทรัพยากรในการปฏิบัติงานระหว่างบุคลากรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสถานศึกษา มีการร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีความแปลกใหม่เหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในกระบวนการทำงานและสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีได้ และมีการประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการทำงานเพื่อนำผลไปพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

7) ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ ควรมีแนวทางในการบริหารงานดังนี้ การดำเนินการด้านผลลัพธ์เป็นการตรวจสอบว่าผลที่ได้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการแต่ละด้านมากน้อยเพียงใด มีการประเมินผลและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่อย่างไร ได้แก่ ผลลัพธ์ด้านหลักสูตรของสถานศึกษา กระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษา การมุ่งเน้นผู้เรียน การมุ่งเน้นบุคลากร การนำองค์กรและผลลัพธ์ด้านงบประมาณ มีการประเมินผลและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษาตั้งไว้หรือไม่

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลกในสหวิทยาเขตดอยสุเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ พบว่า โดยภาพรวม 7 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ด้านการนำองค์กร ด้านการวัดผล การวิเคราะห์ ด้านผลลัพธ์การดำเนินการและการจัดการความรู้ ด้านการจัดการกระบวนการดำเนินการและด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูส่วนใหญ่เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาด้านคุณภาพของผู้เรียนและด้านการมุ่งเน้นบุคลากร เนื่องจากในทุกกระบวนการดำเนินงานล้วนมีความเกี่ยวข้องกับบุคลากรซึ่งเปรียบเสมือนกำลังสำคัญในการช่วยกันให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของศศิพร รินทะ (2558) ที่ได้ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล: กรณีศึกษาโรงเรียนเมืองคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ผลการวิจัย พบว่า 1) ด้านการนำองค์กร โรงเรียนเมืองคง มีการบริหารจัดการเพื่อขึ้นนำการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ของโรงเรียนและใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ ผู้บริหารมีวิธีการสื่อสารกับบุคลากรในโรงเรียนที่หลากหลายและเหมาะสมผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำในการดำเนินงานของโรงเรียนและได้มีการพัฒนาความเป็นผู้นำให้กับ

บุคลากรด้วย การกระจายอำนาจอย่างทั่วถึง อีกทั้งผู้บริหารได้ประพฤติเป็นแบบอย่างและสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรมและวิถีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี 2) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนและมีการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการบรรลุความสำเร็จ สอดคล้องสอดคล้องตรงตามเป้าหมายของโรงเรียน มีกระบวนการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ลงสู่การปฏิบัติปฏิบัติไปสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจนและเป็นขั้นตอน 3) ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมเพื่อปรับปรุงและสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาสอดคล้องกับเป้าหมายสูงสุดของโรงเรียนและเป็นที่พอใจของสังคมชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรียม สุขกล้า (2553) ได้ให้แนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นเลิศไว้ว่า ผู้บริหาร ครูจะต้องเป็นส่วนสำคัญ มีความสามารถและมีประสบการณ์ในการบริหารจัดการ เพื่อแสดงให้เห็นว่ามีความสามารถในการปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และความสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตราภรณ์ สามไชย (2561) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 พบว่าแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนมาตรฐานสากลจะต้องให้ความสำคัญกับบุคคลเป็นหลัก ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงความต้องการของครู นักเรียน สามารถดำเนินการตามความต้องการของบุคลากรเพื่อให้เกิดการพัฒนาของสถานศึกษาอย่างเต็มความสามารถ

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลในสหวิทยาเขตดอยสุเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เล็งเห็นว่าการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลกนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญของการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย พันธกิจ ทิศทางและเป้าหมายในการพัฒนาโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ รวมถึงความเป็นผู้นำองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกลและชัดเจนในการตัดสินใจในการบริหารงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หลักของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ การมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ ในทุกกระบวนการดำเนินงานล้วนมีความเกี่ยวข้องและสอดคล้องกับด้านอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการให้ความสำคัญกับบุคลากรที่เปรียบเสมือนกำลังในการช่วยกันดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนให้สำเร็จตามเป้าหมาย โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งในและนอกโรงเรียนขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะอาชีพ สามารถดูแลตนเองได้ จนกระทั่งเป็นพลเมืองโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างสมบูรณ์ โดยมีการคำนึงถึงการดูแลช่วยเหลือสังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลกในสหวิทยาเขตดอยสุเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ด้านการนำองค์กร ด้านการวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ด้านการจัดการ กระบวนการดำเนินการ ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ และด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ตามลำดับ

ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ไปสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลก โดยมีการจัดอบรม สัมมนาวิชาการเพื่อให้บุคลากรได้เข้าใจในเรื่องการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพิ่มมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แนวทางการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จิตรารณ สามีไชย. (2561). *แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของ โรงเรียนในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ชนิดา ปากหวาน. (2565). *การพัฒนาแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทวีศักดิ์ สุททาทิน. (2558). *การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์กรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อกรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พัชรรัตน์ วุฒินุณ. (2565). *ถอดบทเรียนความสำเร็จการบริหารคุณภาพการจัดการศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล: พหุกรณีศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- เรียม สุขกล้า. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ศศิพร รินทะ. (2558). การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล:กรณีศึกษาโรงเรียนเมืองคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2558). วิธีแห่งการสร้างคุณค่าสู่องค์กรที่เป็นเลิศ. กรุงเทพฯ : จีรวัฒน์เอ็กเพรส.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ: ผู้พิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). เทคโนโลยีการศึกษากับครูไทยในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2562). PMQA การพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพฯ: บริษัทวิชชั่นพรีนซ์แอนท์มีเดียจำกัด.
- สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2559). หลักการทฤษฎีและแนวปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุธี สุทธิสมบุญสมาน และ รังสิโยภุชญา. (2559). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- สุริยา ห้าวหาญ. (2559). รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

